

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความเหมาะสมในการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของโรงเรียนรัฐบาล ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 เป็นการศึกษาความคิดเห็นของ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับต้น ครู และ ผู้ปกครอง ของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาผู้เขียนได้ดำเนินการตามขั้นตอนขบวนการทางวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิธีการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการศึกษา

ศึกษาความคิดเห็นของ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับต้น ครู และผู้ปกครอง ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนในเขตอำเภอนครชัยศรี อำเภอสองพี่น้อง อำเภอบางเลน และอำเภอพุทธมณฑล ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส จำนวนทั้งสิ้น 22 โรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความเหมาะสมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งวิธีการศึกษาวิจัย คือ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง ผู้บริหารระดับต้น ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ประกอบด้วย โรงเรียนขยายโอกาส 22 โรงเรียน ประกอบด้วย

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร (N)					รวม
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
		ผู้บริหาร ระดับสูง	ผู้บริหาร ระดับกลาง	ผู้บริหาร ระดับต้น	ครูผู้สอน	นักเรียน	
1	วัดบางพระ	1	1	3	24	493	522
2	วัดศิระชะทอง	1	1	3	16	503	524
3	วัดโคกพระเจดีย์	1	1	3	29	723	757
4	วัดศรีมหาโพธิ์	1	1	3	22	527	554
5	บ้านประตุน้ำพระพิมล	1	1	3	18	532	555
6	วัดบางปลา	1	1	3	11	308	324
7	ตลาดเกาะแรด	1	1	3	10	200	215
8	ไทยรัฐวิทยา 4	1	1	3	10	148	163
9	วัดบึงลาดสวาย	1	1	3	18	441	464
10	วัดโพธิ์	1	1	3	19	559	583
11	วัดลานคา	1	1	3	26	541	572
12	วัดไผ่หูช้าง	1	1	3	14	406	425
13	วัดนราภิรมย์	1	1	3	14	406	425
14	วัดวังน้ำขาว	1	1	3	18	532	555
15	วัดจินดาราม	1	1	3	36	1,127	1,168
16	วัดดอนหวาย	1	1	3	57	1,948	2,010
17	วัดหอมเกร็ด	1	1	3	24	910	939
18	บ้านกระทุ่มล้ม	1	1	3	38	1,373	1,416

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร (N)					รวม
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
		ผู้บริหาร ระดับสูง	ผู้บริหาร ระดับกลาง	ผู้บริหาร ระดับต้น	ครูผู้สอน	นักเรียน	
19	วัดท่าพุด	1	1	3	46	1,454	326
20	บ้านคลองโยง	1	1	3	10	311	135
21	บ้านคลองสว่างอารมณ์	1	1	3	9	121	820
22	วัดมะเกลือ	1	1	3	29	786	14
รวม		21	21	63	498	14,349	14,957

*หมายเหตุ จำนวนผู้ปกครองเท่ากับจำนวนนักเรียน

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่มีความเป็นตัวแทนของประชากร จึงคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

- n คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากรทั้งหมด
- e คือ ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error)

ในที่นี้จะกำหนดเท่ากับ + / - 0.05 ภายใต้อัตราความเชื่อมั่น 95%

$$n = \frac{14,957}{1 + (14,957 \times 0.05^2)}$$

$$N = 390$$

ดังนั้น ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 390 ตัวอย่าง

2. สุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มชั้น} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

สามารถแสดงรายละเอียดการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนได้ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 2

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
1	วัดบางพระ	522	14
2	วัดศรีชะทอง	524	14
3	วัดโคกพระเจดีย์	757	20
4	วัดศรีมหาโพธิ์	554	14
5	บ้านประตุน้ำพระพิมล	555	14
6	วัดบางปลา	324	8
7	ตลาดเกาะแรด	215	6
8	ไทรรัฐวิทยา 4	163	4
9	วัดบึงลาดสวาย	464	12
10	วัดโพธิ์	583	15
11	วัดลานคา	572	15
12	วัดไผ่หูช้าง	425	11
13	วัดนราภิรมย์	425	11
14	วัดวังน้ำขาว	555	14
15	วัดจินดาราม	1,168	31
16	วัดดอนหวาย	2,010	52
17	วัดหอมเกร็ด	939	25

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
18	บ้านกระทุ่มล้ม	1,416	37
19	วัดท่าพุด	1,505	39
20	บ้านคลองโยง	326	9
21	บ้านคลองสว่างอารมณ์	135	4
22	วัดมะเกลือ	820	21
รวม		14,957	390

ผู้เขียนเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) ในแต่ละขนาดโรงเรียนดังนี้

2.1 โรงเรียนขยายโอกาสที่มีจำนวนนักเรียน 100 – 499 คน จะประกอบไปด้วยกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงดังต่อไปนี้

2.1.1 ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 1 ตัวอย่าง

2.1.2 ผู้บริหารระดับกลาง จำนวน 1 ตัวอย่าง

2.1.3 ผู้บริหารระดับต้น จำนวน 1 ตัวอย่าง

2.1.4 ครู คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20 จากจำนวนครูทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง ได้จากการสุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างเจาะจง

ซึ่งจะสามารถกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจำนวนนักเรียน 100-499 คน

ลำดับ ที่	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)					รวม
		จำนวน ผู้บริหาร ระดับสูง	จำนวน ผู้บริหาร ระดับกลาง	จำนวน ผู้บริหาร ระดับต้น	จำนวน ครูผู้สอน	จำนวน ผู้ปกครอง	
1	วัดบางพระ	1	1	1	5	6	14
2	วัดบางปลา	1	1	1	2	3	8
3	ตลาดเกาะแรต	1	1	1	2	1	6
4	ไทยรัฐวิทยา 4	1	1	1	1	-	4
5	วัดบึงลาดสวาย	1	1	1	4	5	12
6	วัดไผ่หูช้าง	1	1	1	3	5	11
7	วัดนราภิรมย์	1	1	1	3	5	11
8	บ้านคลองโยง	1	1	1	2	4	9
9	บ้านคลองสว่าง อารมณ์	1	1	1	1	-	4
รวม		9	9	9	23	29	96

2.2 โรงเรียนขยายโอกาสที่มีจำนวนนักเรียน 500 – 999 คน จะประกอบไปด้วย
กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงดังต่อไปนี้

2.2.1 ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 1 ตัวอย่าง

2.2.2 ผู้บริหารระดับกลาง จำนวน 1 ตัวอย่าง

2.2.3 ผู้บริหารระดับต้น จำนวน 2 ตัวอย่าง

2.2.4 ครู คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25 จากจำนวนครูทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง ได้จากการสุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างเจาะจง
ซึ่งจะสามารถกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจำนวนนักเรียน 500-999 คน

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)					รวม
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
		ผู้บริหาร ระดับสูง	ผู้บริหาร ระดับกลาง	ผู้บริหาร ระดับต้น	ครูผู้สอน	ผู้ปกครอง	
1	วัดศรีระทอง	1	1	2	4	6	14
2	วัดโคกพระเจดีย์	1	1	2	7	9	20
3	วัดศรีมหาโพธิ์	1	1	2	6	4	14
4	บ้านประตุน้ำ พระพิมล	1	1	2	5	5	14
5	วัดโพธิ์	1	1	2	5	6	15
6	วัดลานคา	1	1	2	7	4	15
7	วัดวังน้ำขาว	1	1	2	5	5	14
8	วัดหอมเกร็ด	1	1	2	6	15	25
9	วัดมะเกลือ	1	1	2	7	10	21
รวม		9	9	18	52	64	152

2.3 โรงเรียนขยายโอกาสที่มีจำนวนนักเรียน 1000 คนขึ้นไป จะประกอบไปด้วย
กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงดังต่อไปนี้

2.3.1 ผู้บริหารระดับสูง จำนวน 1 ตัวอย่าง

2.3.2 ผู้บริหารระดับกลาง จำนวน 1 ตัวอย่าง

2.3.3 ผู้บริหารระดับต้น จำนวน 3 ตัวอย่าง

2.3.4 ครู คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 จากจำนวนครูทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครอง ได้จากการสุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างเจาะจง
ซึ่งจะสามารถกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างได้ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนขยายโอกาสที่มีจำนวนนักเรียน 1,000 คนขึ้นไป

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)					รวม
		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	
		ผู้บริหาร ระดับสูง	ผู้บริหาร ระดับกลาง	ผู้บริหาร ระดับต้น	ครูผู้สอน	ผู้ปกครอง	
1	วัดจินดาราม	1	1	3	11	15	31
2	วัดดอนหวาย	1	1	3	17	30	52
3	บ้านกระทุ่มล้ม	1	1	3	11	21	37
4	วัดท่าพุด	1	1	3	12	22	39
รวม		4	4	12	51	88	159

ตารางที่ 3.6 สรุปจำนวนประชากรและจำแนกกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่
การศึกษานครปฐม เขต 2

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวน ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)			รวม
			จำนวน ผู้บริหาร	จำนวน ครู	จำนวน ผู้ปกครอง	
1	วัดบางพระ	522	3	5	6	14
2	วัดศรียะทอง	524	4	4	6	14
3	วัดโคกพระเจดีย์	757	4	7	9	20
4	วัดศรีมหาโพธิ์	554	4	6	4	14
5	บ้านประตุน้ำ พระพิมล	555	4	5	5	14
6	วัดบางปลา	324	3	2	3	8
7	ตลาดเกาะแรต	215	3	2	1	6
8	ไทยรัฐวิทยา 4	163	3	1	-	4
9	วัดบึงลาดสวาย	464	3	4	5	12
10	วัดโพธิ์	583	4	5	6	15
11	วัดลานคา	572	4	7	4	15

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียน	จำนวน ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)			รวม
			จำนวน ผู้บริหาร	จำนวน ครู	จำนวน ผู้ปกครอง	
12	วัดไผ่ชูช้าง	425	3	3	5	11
13	วัดนราภิรมย์	425	3	3	5	11
14	วัดวังน้ำขาว	555	4	5	5	14
15	วัดจินดาราม	1,168	5	11	15	31
16	วัดคอนหาวย	2,010	5	17	30	52
17	วัดหอมเกร็ด	939	4	6	15	25
18	บ้านกระทุ่มล้ม	1,416	5	11	21	37
19	วัดท่าพุด	1,505	5	12	22	39
20	บ้านคลองโยง	326	3	2	4	9
21	บ้านคลองสว่าง อารมณ์	135	3	1	-	4
22	วัดมะเกลือ	820	4	7	10	21
รวม		14,957	83	126	181	390

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ ผู้ปกครอง ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามที่ให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบด้วยตนเองตามข้อเท็จจริง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เป็นแบบลักษณะแบบเลือกตอบ (Check List) จำนวน 4 ข้อ คือ

1. เพศ
2. วุฒิการศึกษา
3. สถานภาพ บทบาทที่เกี่ยวข้อง
4. ขนาดสถานศึกษาที่สังกัดหรือเกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ต่อกิจกรรมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 48 ข้อ ประกอบด้วย

1. การสนับสนุนค่าหนังสือเรียน	จำนวน 12 ข้อ
2. การสนับสนุนค่าอุปกรณ์การเรียน	จำนวน 12 ข้อ
3. การสนับสนุนค่าเครื่องแบบนักเรียน	จำนวน 12 ข้อ
4. การสนับสนุนค่ากิจกรรมพัฒนา	จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ต่อความพร้อมในการบริหารจัดการนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กระบวนการนโยบายสาธารณะ 4 กระบวนการ ซึ่งเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย

1. การก่อรูปของนโยบาย	จำนวน 10 ข้อ
2. การกำหนดนโยบาย	จำนวน 10 ข้อ
3. การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	จำนวน 10 ข้อ
4. การประเมินผลนโยบาย	จำนวน 10 ข้อ

กำหนดค่าคะแนนของข้อคำถามเชิงบวกซึ่งให้แต่ละข้อมีระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับ	4	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับ	3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ระดับ	2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ระดับ	1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่ได้ ☐ แล ☐ว จะใช้ ☐คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งระดับความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ตามขนาดของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ระดับไม่เห็นด้วย ระดับไม่แน่ใจ ระดับเห็นด้วย และระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีวิธีการคำนวณความกว้างของชั้นดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายของความคิดเห็นตามระดับค่าเฉลี่ยไว้ดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 การแปลความหมายของความคิดเห็นตามระดับค่าเฉลี่ย

ระดับความคิดเห็น	คะแนนเฉลี่ย
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1.00 – 1.80
เห็นด้วย	1.90 – 2.60
ไม่แน่ใจ	2.70 – 3.40
ไม่เห็นด้วย	3.50 – 4.20
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.30 – 5.00

สามารถแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ย ได้ดังนี้

1. ระดับค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนขยายโอกาสเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อความเหมาะสมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กระบวนการนโยบายสาธารณะ
2. ระดับค่าเฉลี่ย 1.90 - 2.60 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนขยายโอกาสเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ไม่เห็นด้วยต่อความเหมาะสมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กระบวนการนโยบายสาธารณะ
3. ระดับค่าเฉลี่ย 2.70 - 3.40 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนขยายโอกาสเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ไม่แน่ใจต่อความเหมาะสมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กระบวนการนโยบายสาธารณะ
4. ระดับค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.20 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนขยายโอกาสเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ที่เห็นด้วยต่อความเหมาะสมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กระบวนการนโยบายสาธารณะ

5. ระดับค่าเฉลี่ย 4.30 - 5.00 หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนขยายโอกาสเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ที่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อความเหมาะสมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กระบวนการนโยบายสาธารณะ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเหมาะสมพร้อมทั้งความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครองของโรงเรียนขยายโอกาสเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 คำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ

โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้เขียนได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ เอกสาร ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา

2. ร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ในการขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อความ ลำดับโครงสร้าง และเนื้อหาของคำถาม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อแนะนำให้ตรงกับเนื้อหา ตลอดจนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นของเครื่องมือวิจัยด้านความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาหรือค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินว่า แบบสอบถามแต่ละข้อนั้นสามารถวัดได้ตรงกับเนื้อหาหรือไม่

5. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยแล้วนำไปทดลองใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง (Try - Out) เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

5.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ของโรงเรียนวัดพระประโทน จำนวน 15 ตัวอย่าง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง ของโรงเรียนวัดธรรมศาลา จำนวน 15 ตัวอย่าง

6. หาค่าความเชื่อมั่นด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ได้ดังนี้

6.1 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อกิจกรรมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีค่าความเชื่อมั่น 0.9778

6.2 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กระบวนการนโยบายสาธารณะมีค่าความเชื่อมั่น 0.9545

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วแจกไปยังกลุ่มตัวอย่าง

8. ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในตอบแบบสอบถาม และการแจกแบบสอบถาม แจงครู และ ผู้ปกครองตอบแบบสอบถาม ด้วยตนเองและด้วยการส่งไปรษณีย์ โดยใช้เวลาดังแต่วันที่ 22 มีนาคม 2553 ถึง 20 พฤษภาคม 2553 โดยเก็บแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 378 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.92

9. เก็บแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อลงรหัสและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามข้างต้น ผู้เขียนใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
3. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อกิจกรรมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ ผู้ปกครอง ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี จำแนกตามสถานภาพ/บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครอง ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่า F-test
5. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กระบวนการนโยบายสาธารณะ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความเหมาะสมของการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการนโยบายสาธารณะ จำแนกตามขนาดโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนขยายโอกาสขนาดใหญ่ โรงเรียนขยายโอกาสขนาดกลาง และโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่า F-test

7. วิเคราะห์ความคิดเห็นปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเหมาะสม ตลอดจนความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ ผู้ปกครอง ของโรงเรียนรัฐบาลในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ในการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency)